NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2018/1248,

18. september 2018,

millega nimetatakse ametisse Euroopa Liidu eriesindaja Lähis-Ida rahuprotsessi jaoks

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 33 ja artikli 31 lõiget 2,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Iisraeli-Palestiina konflikti lahendamine on liidu jaoks strateegiline prioriteet ning liit peab jääma sellega aktiivselt seotuks kuni kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse leidmiseni.

(2) Euroopa Liidu eriesindaja („ELi eriesindaja“) Lähis-Ida rahuprotsessi jaoks tuleks nimetada ametisse 29. veebruarini 2020.

(3) ELi eriesindaja täidab oma volitusi olukorras, mis võib halveneda ja mis võib takistada aluslepingu artiklis 21 sätestatud liidu välistegevuse eesmärkide saavutamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu eriesindaja

Susanna TERSTAL nimetatakse Euroopa Liidu eriesindajaks („ELi eriesindaja“) Lähis-Ida rahuprotsessi jaoks kuni 29. veebruarini 2020. Nõukogu võib poliitika- ja julgeolekukomitee hinnangule tuginedes ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja („kõrge esindaja“) ettepaneku põhjal otsustada, et ELi eriesindaja volituste kehtivus lõpetatakse varem.

Artikkel 2

Poliitilised eesmärgid

1. ELi eriesindaja volitused põhinevad liidu poliitilistel eesmärkidel seoses Lähis-Ida rahuprotsessiga.

2. Üldine eesmärk on saavutada kõikehõlmav rahu kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse alusel, mis hõlmab Iisraeli ning demokraatlikku, terviklikku, elujõulist, rahumeelset ja suveräänset Palestiina riiki, mis eksisteerivad kõrvuti turvaliste ja tunnustatud piiride raames ning millel on normaalsed suhted naaberriikidega kooskõlas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) Julgeolekunõukogu asjakohaste resolutsioonidega 242 (1967) ja 338 (1973), tuletades meelde ka muid asjakohaseid resolutsioone, sealhulgas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2334 (2016), ja kooskõlas Madridi põhimõtete (sealhulgas maade vahetamine rahu vastu), teekaardi, poolte eelnevate kokkulepete, Araabia rahualgatuse ning Lähis-Ida neliku („nelik“) 1. juuli 2016. aasta soovitustega. Pidades silmas Iisraeli-Araabia suhete erinevaid valdkondi, on piirkondlik mõõde kõikehõlmava rahu saavutamisel väga tähtis tegur.

3. Selle eesmärgi saavutamisel on poliitilisteks prioriteetideks kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse säilitamine ning rahuprotsessi taasalustamine ja toetamine. Eduka lõpptulemuse saavutamiseks on äärmiselt olulised selged parameetrid, millega määratakse kindlaks läbirääkimiste alus, ning liit on nõukogu 2009. aasta detsembri, 2010. aasta detsembri ja 2014. aasta juuli järeldustes määranud selliste parameetrite suhtes kindlaks oma seisukoha, mille aktiivset propageerimist ta jätkab.

4. Liit on võtnud kohustuse teha koostööd pooltega ja partneritega rahvusvahelises kogukonnas, osaledes muu hulgas neliku tegevuses ja võttes aktiivselt osa asjakohastes rahvusvahelistes algatustes, et anda läbirääkimistele uut hoogu.

Artikkel 3

Volitused

1. Poliitiliste eesmärkide saavutamiseks on ELi eriesindajal järgmised volitused:

a) anda aktiivne ja tõhus liidu panus tegevustesse ja algatustesse, mis on suunatud Iisraeli-Palestiina konflikti lõplikule, kahe riigi kooseksisteerimisel põhinevale lahendamisele, ning on kooskõlas liidu parameetrite ja asjakohaste resolutsioonidega, sealhulgas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 2334 (2016), ning esitada ettepanekuid sellega seotud liidu meetmete võtmiseks;

b) hõlbustada ja säilitada tihedaid suhteid kõigi rahuprotsessi osapoolte, asjaomaste poliitiliste osalejate, teiste piirkonna riikide, neliku liikmete ja teiste asjaomaste riikidega, samuti ÜRO ja teiste asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonidega, nagu Araabia Riikide Liiga, et teha nendega koostööd rahuprotsessi tugevdamisel;

c) teha asjakohast tööd, et edendada ja toetada võimalikku uut läbirääkimiste raamistikku, konsulteerides kõikide peamiste sidusrühmade ja liidu liikmesriikidega, eelkõige edendades 15. jaanuaril 2017 Pariisis toimunud konverentsi osalejate poolt vastu võetud ühisdeklaratsiooni ([1]) eesmärke;

d) aktiivselt toetada ja edendada rahuläbirääkimisi poolte vahel, muu hulgas esitades nende läbirääkimiste kontekstis ettepanekuid liidu nimel ja kooskõlas liidu konsolideeritud pikaajalise poliitikaga;

e) tagada liidu jätkuv kohalolek asjakohastel rahvusvahelistel foorumitel;

f) anda panus kriisiohjamisse ja -ennetamisse, sealhulgas seoses Gaza sektoriga;

g) toetada taotluse korral poolte vahel saavutatud rahvusvaheliste kokkulepete rakendamist ning võtta nende suhtes diplomaatilisi meetmeid, kui nimetatud kokkulepete tingimusi ei täideta;

h) toetada poliitilisi jõupingutusi, et saavutada põhjalik muutus, mis viiks jätkusuutliku lahenduse leidmiseni Gaza sektori jaoks, mis on tulevase Palestiina riigi lahutamatu osa ja millega peaks läbirääkimiste käigus tegelema;

i) pöörata erilist tähelepanu rahuprotsessi piirkondlikku mõõdet mõjutavatele teguritele, Araabia partnerite kaasamisele ja Araabia rahualgatuse rakendamisele;

j) võtta rahuprotsessi raames koos kokkulepetele alla kirjutanutega konstruktiivseid meetmeid, et edendada demokraatia põhinormidest kinnipidamist, sealhulgas rahvusvahelise humanitaarõiguse, inimõiguste ja õigusriigi põhimõtete austamist;

k) teha ettepanekuid liidu sekkumise kohta rahuprotsessi ning selle kohta, milline on parim viis viia ellu liidu algatusi ja käimasoleva rahuprotsessiga seotud liidu jõupingutusi (nt liidu panus Palestiinas läbiviidavatesse reformidesse), sealhulgas seoses liidu asjaomaste arendusprojektide poliitiliste aspektidega;

l) mõjutada pooli hoiduma ühepoolsetest meetmetest, mis võiksid kahjustada kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse elujõulisust, eelkõige Jeruusalemmas ja okupeeritud Läänekalda piirkonnas C;

m) anda nelikusse nimetatud saadikuna korrapäraselt aru läbirääkimiste edenemisest ja kulgemisest, samuti neliku tegevusest, ning liidu seisukohtade alusel ja koostöös neliku ülejäänud liikmetega aidata kaasa neliku saadikute kohtumiste ettevalmistamisele;

n) koostöös liidu inimõiguste eriesindajaga aidata kaasa liidu inimõigustepoliitika (sh inimõigusi käsitlevad liidu suunised, eelkõige liidu suunised laste ja relvastatud konfliktide kohta ning naiste ja tütarlaste vastu suunatud vägivalla ning diskrimineerimise kõigi vormide vastase võitluse kohta, ning liidu poliitika, mis käsitleb ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1325 (2000) naiste, rahu ja julgeoleku kohta) rakendamisele, sealhulgas jälgides arenguid ja koostades nende kohta aruandeid ning soovitusi;

o) aidata piirkonna arvamusliidritel paremini mõista liidu rolli.

2. ELi eriesindaja toetab kõrge esindaja tegevust ning tal on ülevaadet kõigist liidu Lähis-Ida rahuprotsessiga seotud tegevustest piirkonnas.

Artikkel 4

Volituste täitmine

1. ELi eriesindaja vastutab oma volituste täitmise eest, tegutsedes kõrge esindaja alluvuses.

2. Poliitika- ja julgeolekukomiteel on ELi eriesindajaga eelissidemed ning ta on ELi eriesindaja peamine kontaktorgan nõukogus. Poliitika- ja julgeolekukomitee annab ELi eriesindajale tema volituste raames strateegilisi juhtnööre ja poliitilisi suuniseid, ilma et see piiraks kõrge esindaja volitusi.

3. ELi eriesindaja teeb tihedat koostööd Euroopa välisteenistuse ja selle asjaomaste osakondadega.

([1]) Üks liikmesriik (Ühendkuningriik) osales ainult vaatlejana ega kirjutanud alla konverentsil vastu võetud ühisdeklaratsioonile.

4. ELi eriesindaja külastab piirkonda regulaarselt ning tagab tiheda koordineerimise liidu esindusega Jeruusalemmas, liidu delegatsiooniga Tel Avivis ning kõigi muude asjakohaste liidu delegatsioonidega piirkonnas.

Artikkel 5

Rahastamine

1. ELi eriesindaja volituste täitmisega seotud kulude katmiseks ette nähtud lähtesumma ajavahemikuks 29. veebruarini 2020 on 1 730 000 eurot.

2. Kulusid hallatakse vastavalt liidu üldeelarve suhtes kohaldatavatele menetlustele ja normidele.

3. Kulude haldamise suhtes kohaldatakse ELi eriesindaja ja komisjoni vahel allkirjastatud lepingut.

4. ELi eriesindaja annab kõigist kuludest aru komisjonile, kuni komisjon kiidab heaks lõpparuande, mis märgib ametlikult volituste finantsalast lõpetamist.

Artikkel 6

Meeskonna moodustamine ja koosseis

1. ELi eriesindaja vastutab oma volituste ja talle eraldatud vastavate rahaliste vahendite piires oma meeskonna moodustamise eest. Meeskonda kuuluvad vastavalt volitustele konkreetsetes poliitikaküsimustes pädevad isikud. ELi eriesindaja teavitab nõukogu ja komisjoni viivitamata oma meeskonna koosseisust.

2. Liikmesriigid ja Euroopa Liidu institutsioonid võivad teha ettepaneku mõne ametniku tööle lähetamiseks ELi eriesindaja juurde. Lähetatud isikkoosseisu liikmete töötasu katab lähetav asutus. ELi eriesindaja juurde võib määrata tööle ka liikmesriikide poolt liidu institutsioonidesse lähetatud eksperte. Rahvusvahelistel lepingulistel töötajatel peab olema mõne liikmesriigi kodakondsus.

3. Kõik lähetatud isikkoosseisu liikmed jäävad neid lähetanud asutuse haldusalluvusse ning täidavad oma kohustusi ja tegutsevad ELi eriesindaja volituste huvides.

4. ELi eriesindaja isikkoosseis paigutatakse kokku asjaomase Euroopa välisteenistuse osakonnaga, liidu delegatsiooniga Tel Avivis ja liidu esindaja bürooga Jeruusalemmas, et tagada nende asjaomase tegevuse sidusus ja järjepidevus.

Artikkel 7

ELi eriesindaja ja tema isikkoosseisu liikmete privileegid ja immuniteedid

ELi eriesindaja ja tema isikkoosseisu liikmete missiooni läbiviimiseks ja sujuvaks toimimiseks vajalikud privileegid, immuniteedid ja täiendavad tagatised lepitakse vastavalt vajadusele kokku vastuvõtvate riikidega. Liikmesriigid ja Euroopa välisteenistus annavad selleks kogu vajaliku toetuse.

Artikkel 8

ELi salastatud teabe kaitse

ELi eriesindaja ja ELi eriesindaja meeskonna liikmed peavad kinni nõukogu otsusega 2013/488/EL ([1]) kehtestatud julgeolekupõhimõtetest ja miinimumstandarditest.

Artikkel 9

Juurdepääs teabele ja logistiline tugi

1. Liikmesriigid, komisjon, Euroopa välisteenistus ja nõukogu peasekretariaat tagavad, et ELi eriesindajale võimaldatakse juurdepääs mis tahes asjakohasele teabele.

2. Liidu delegatsioonid piirkonnas ja/või liikmesriigid osutavad piirkonnas logistilist abi, kui see on asjakohane.

([1]) Nõukogu 23. septembri 2013. aasta otsus 2013/488/EL ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjade kohta (ELT L 274, 15.10.2013, lk 1).

Artikkel 10

Julgeolek

ELi eriesindaja võtab kõigi oma otseses alluvuses olevate isikkoosseisu liikmete julgeoleku tagamiseks kõik otstarbekad meetmed, tehes seda kooskõlas liidu poliitikaga aluslepingu V jaotise alusel väljapoole liitu operatiivülesannete täitmisele lähetatud isikkoosseisu julgeoleku kohta ning vastavalt ELi eriesindaja volitustele ja julgeolekuolukorrale tema vastutuspiirkonnas, tegutsedes eelkõige järgmiselt:

a) koostades Euroopa välisteenistuse suunistele tuginedes eriomase julgeolekukava, milles nähakse ette eriomased füüsilised, organisatsioonilised ja menetluslikud julgeolekumeetmed, reguleeritakse isikkoosseisu ohutu liikumise korda vastutuspiirkonda ja vastutuspiirkonnas ning julgeolekualaste juhtumite ohjamist ning nähakse ette erandolukorra lahendamise plaan ja missiooni evakueerimisplaan;

b) tagades vastutuspiirkonnas valitsevatele tingimustele vastava kõrge riski kindlustuskaitse kõigile väljapoole liitu lähetatud isikkoosseisu liikmetele;

c) tagades, et kõik ELi eriesindaja meeskonna väljapoole liitu lähetatud liikmed, sealhulgas kohapeal tööle võetud lepingulised isikkoosseisu liikmed, on saanud enne vastutuspiirkonda saabumist või sinna saabudes asjakohase julgeolekukoolituse, mis tugineb sellele piirkonnale Euroopa välisteenistuse poolt määratud riskiastmele;

d) tagades, et kõik korrapäraste julgeolekuhindamiste tulemusel esitatud kokkulepitud soovitused viiakse ellu, ning esitades nende elluviimise ja muude julgeolekuküsimuste kohta nõukogule, kõrgele esindajale ja komisjonile kirjalikke aruandeid eduaruande ja volituste täitmist käsitleva aruande raames.

Artikkel 11

Aruandlus

ELi eriesindaja esitab kõrgele esindajale ning poliitika- ja julgeolekukomiteele korrapäraselt suulisi ja kirjalikke aruandeid. Vajaduse korral annab ELi eriesindaja aru ka nõukogu töörühmadele. Korrapärased aruanded edastatakse COREU-võrgu kaudu. ELi eriesindaja võib esitada aruandeid välisasjade nõukogule. Aluslepingu artikli 36 kohaselt võib ELi eriesindaja osaleda Euroopa Parlamendi teavitamises.

Artikkel 12

Koordineerimine

1. ELi eriesindaja aitab kaasa liidu tegevuse ühtsuse, järjepidevuse ja tõhususe saavutamisele ning aitab tagada, et kõiki liidu vahendeid ning liikmesriikide meetmeid rakendatakse järjekindlalt liidu poliitiliste eesmärkide saavutamiseks. Vajaduse korral tehakse koostööd liikmesriikidega. ELi eriesindaja tegevus kooskõlastatakse komisjoni talitustega. ELi eriesindaja korraldab korrapäraseid teabekoosolekuid liidu delegatsioonidele ning liikmesriikide esindustele, eelkõige liidu esindusele Jeruusalemmas ja liidu delegatsioonile Tel Avivis.

2. Kohapeal toimub tihe koostöö asjaomaste liikmesriikide esinduste juhtide, liidu delegatsioonide juhtide ja ÜJKP missioonide juhtidega. Nad teevad kõik endast sõltuva, et aidata ELi eriesindajat tema volituste täitmisel. ELi eriesindaja annab tihedas koostöös liidu delegatsiooni juhiga Tel Avivis ja liidu esindaja bürooga Jeruusalemmas Palestiina aladel läbiviidava Euroopa Liidu politseimissiooni (EUPOL COPPS) ja Rafahi piiriületuspunktis läbiviidava Euroopa Liidu piirihaldamise abimissiooni (EUBAM Rafah) juhtidele poliitilisi suuniseid kohalikul tasandil. ELi eriesindaja teeb samuti koostööd teiste kohapealsete rahvusvaheliste ja piirkondlike osalejatega.

Artikkel 13

Nõuetega seotud abi

ELi eriesindaja ja tema isikkoosseis aitavad esitada teavet varasemate Lähis-Ida rahuprotsessi jaoks nimetatud ELi eriesindajate volitustest tulenevatele nõuete ja kohustuste täitmiseks ning osutavad sel eesmärgil haldusabi ja võimaldavad juurdepääsu asjakohastele dokumentidele.

Artikkel 14

Läbivaatamine

Käesoleva otsuse rakendamine ja selle kooskõla muude liidu meetmetega kõnealuses piirkonnas vaadatakse korrapäraselt läbi. ELi eriesindaja esitab 31. jaanuariks 2019 nõukogule, kõrgele esindajale ja komisjonile eduaruande ning 30. novembriks 2019 täieliku aruande volituste täitmise kohta.

Artikkel 15

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 18. september 2018

Nõukogu nimel
eesistuja
G. BLÜMEL